

Rådet för bedömning av lagstiftningen – årsöversikt 2016

Innehåll

Förord.....	3
1. Rådet för bedömning av lagstiftningen.....	4
2. Verksamheten	5
2.1. Utlåtanden	5
2.2. Sammanträden.....	7
2.3. Kommunikation och synlighet i medierna	8
2.4. Internationella kontakter	8
2.5. Övrig sakkunnigverksamhet	8
2.6. Ekonomi	10
3. Verksamhetens resultat och effekt.....	11

Förord

Målet med spetsprojektet Smidigare författningar, som ingår i regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering, är att åstadkomma en möjliggörande reglering, avveckla onödiga normer och lätta på den administrativa bördan för att på så sätt underlätta medborgarnas vardag, förbättra konkurrenskraften samt främja tillträde till marknaden och digitalisering. Åtgärderna för genomförande av spetsprojektet inbegrep ett beslut att grunda ett organ för konsekvensbedömning av lagstiftningen, som har till uppgift att säkerställa konsekvensbedömningarnas kvalitet.

Riksdagens revisionsutskott hade redan i sin årsredovisning för 2014 konstaterat att ett sådant bedömningsorgan behövs. Revisionsutskottet stakade ut tre grundförutsättningar för bedömningsverksamheten: bedömningsorganet ska vara självständigt i förhållande till de politiska beslutsfattarna och lagberedarna inom förvaltningen, det ska ha tillräckligt mångsidig sakkunskap med hänsyn till sin uppgift, och de politiska beslutsfattarna måste stödja och vara starkt engagerade i bedömningsorganets arbete för att det ska kunna utföra sin uppgift framgångsrikt.

Statsrådets förordning om rådet för bedömning av lagstiftningen trädde i kraft den 1 februari 2016. I förordningens 1 § sammanfattas rådets uppgift och ställning: ”För bedömning av konsekvensbedömningarna i fråga om lagstiftningen finns det vid statsrådets kansli ett oberoende och självständigt råd för bedömning av lagstiftningen.” Rådet är således oberoende i förhållande till de politiska aktörerna och särskilda intressen som de olika förvaltningssektorerna och intressenterna i samhället har.

Rådet har begränsade resurser när verksamheten inleds, och det måste därför prioritera sina uppgiftsområden. Utöver bedömningen av de ekonomiska konsekvenserna av utkasten till regeringens propositioner har rådet från början av sin mandatperiod även fäst vikt vid konsekvenser för jämlikhet och andra samhälleliga konsekvenser.

Under det första verksamhetsåret har man satsat på att utveckla rådets interna arbete, bedömningsprocessen, bedömningssättet och samarbetet med lagberedarna och ministerierna samt växelverkan med andra intressentgrupper. Dessutom har man främjat medvetenheten om bedömningsrådet och om konsekvensbedömningens betydelse vid god lagberedning.

Det ovan nämnda utvecklingsarbetet pågår alltså. Under 2017 inleds också en konsekvensbedömning av bedömningsrådets arbete.

Helsingfors den 31 mars 2017

Leila Kostiainen
ordförande

1. Rådet för bedömning av lagstiftningen

Förordningen om rådet för bedömning av lagstiftningen utfärdades i december 2015. Rådet har till uppgift att utföra oberoende och självständiga bedömningar av konsekvensbedömningarna i fråga om lagstiftningen. Administrativt sett finns rådet i anslutning till statsrådets kansli, och dess två sekreterare och den permanenta sakkunniga är tjänstemän vid statsrådets kansli.

I enlighet med förordningen om rådet för bedömning av lagstiftningen (1735/2017)¹ ska rådet

1. ge utlåtanden om konsekvensbedömningarna i utkasten till regeringens propositioner
2. ge utlåtanden även om konsekvensbedömningarna i utkasten till andra författningar
3. lägga fram initiativ för att förbättra kvaliteten på lagberedningen, i synnerhet konsekvensbedömningarnas kvalitet och bedömningsverksamheten
4. utvärdera huruvida konsekvenserna av lagstiftningen har förverkligats som förutsett
5. följa utvecklingen av kvaliteten på konsekvensbedömningarna och utvärdera effekterna av sin verksamhet
6. årligen lämna statsrådets kansli en översikt över sin verksamhet.

Rådet har en ordförande, två vice ordförande och högst sex andra medlemmar. Statsrådet förordnar rådets ordförande och övriga medlemmar för tre år åt gången. I rådet ska det finnas sakkunskap om lagberedningen och tillräcklig sakkunskap för granskning av de olika konsekvenskategorierna. Rådet väljer två vice ordförande bland sina medlemmar. Statsrådets kansli utnämner rådets sekreterare och eventuella permanenta sakkunniga. Rådet har två heltidsanställda sekreterare, och de finns på sessionsenheten vid statsrådets kansli.

Statsrådets allmänna sammanträde utnämnde ordföranden och medlemmarna i rådet för bedömning av lagstiftningen för den första mandatperioden 15.4.2016–14.4.2019, och rådet inledde sin verksamhet i april 2016. Rådets första ordförande var fram till den 31 december 2016 juris doktor, docent Kalle Määttä. I december 2016 ändrade det allmänna sammanträdet rådets sammansättning; från början av 2017 är juris kandidat Leila Kostianen ordförande, och Määttä fortsätter som medlem. Vice ordförande är vice verkställande direktör Leena Linnainmaa och professor Jyrki Tala. De övriga medlemmarna består av äldre rådgivare Bo Harald, professor Ari Hyytinen, professor Eva Liljebloom, professor Tuula Linna och juris kandidat Rauno Vanhanen. Regeringsrådet Arno Liukko har av statsrådets kansli utnämnts till permanent sakkunnig i rådet. Sekreterare i rådet är Antti Moisio och Meri Virolainen.

¹Förordningen trädde i kraft den 1 februari 2016.

2. Verksamheten

2.1. Utlåtanden

Bedömningsrådets centrala uppgift är att ge utlåtanden om utkast till regeringens propositioner. Statsrådets kansli ställde som resultatmål att rådet ska behandla minst 20 propositioner år 2016. Resultatmålet för 2017 är 35 propositionsutkast.

Under 2016 behandlade rådet för bedömning av lagstiftningen sammanlagt 21 utkast till regeringens propositioner, och 12 utlåtanden utarbetades före utgången av 2016². Därtill behandlade rådet³ under 2016 preliminärt nio propositionsutkast. I fråga om dessa nio propositionsutkast hann man dock inte få en ändrad version från ministeriet inom 2016, eller också fick man den alldeles i slutet av december, och utlåtandena försköts därför till 2017.

Rådet väljer självständigt vilka propositionsutkast som ska bedömas. Valet görs bland annat utifrån regeringens lagstiftningsplaner och de lagstiftningsprojekt som kanslichefsmötet har föreslagit. Vid valet betonas propositionernas ekonomiska och samhällseliga betydelse samtidigt som man också strävar efter att bedömningen ska omfatta så många ministerier som möjligt och att utlåtanden ska ges om propositionsutkast av olika omfattning.

Regeringens propositioner lämnas som finskspråkiga versioner till statsrådets kansli i samband med att propositionen sänds på remiss. Då meddelas också vem som är ansvarig beredare, remissbehandlings inlednings- och avslutningsdatum och när regeringen har för avsikt att överlämna propositionen till riksdagen.

När rådet för bedömning av lagstiftningen tar upp en proposition till behandling informerar det omedelbart det ansvariga ministeriet, som ombeds sända en så slutgiltig version av propositionen som möjligt till rådet. Den proposition som ska bedömas, de remissutlåtanden som kommit in och ett sammandrag av utlåtandena ska sändas till statsrådets kanslis registratorskontor (kirjaamo@vnk.fi). För rådets arbete ska reserveras en behandlingstid på cirka fyra veckor, och behandlingstiden börjar när propositionen anlant till registratorskontoret. Utlåtandet offentliggörs när det har godkänts och undertecknats.

Rådets bedömningsarbete utförs i slutet av lagberedningsprocessen, och rådet deltar inte i beredningsarbetet. Rådets ställning till huruvida propositionsutkast är förenliga med grundlagen. Efterlevnaden av grundlagen bedöms i Finland av andra organ.

De utlåtanden som bedömningsrådet beredde under 2016 gällde sju olika ministeriers propositionsutkast. Bland de utkast som bedömdes fanns både omfattande och mer begränsade propositionsutkast. Medianen för behandlingstiden för utlåtanden i rådet var klart kortare än två veckor (fem arbetsdagar, om ingen semester beaktas) (Tabell 1). I början av sin verksamhet fokuserade rådet på bedömningar av de ekonomiska konsekvenserna av propositionsutkast, men det utvärderar också bedömningar av andra konsekvenskategorier.

² År 2016 utarbetades sammanlagt 12 utlåtanden. Av dessa offentliggjordes dock inte utlåtandet om basinkomst, eftersom det beredande ministeriet överlämnade propositionen till riksdagen innan utlåtandet hann offentliggöras.

³ Med behandling avses att sekretariatet vid rådets sammanträde för rådet har presenterat propositionens innehåll samt preliminära observationer och frågor som ska lyftas fram i utlåtandet och att rådet har kommenterat dessa och gett instruktioner för beredningen av utlåtandet.

Tabell 1 Sammandrag av alla utlåtanden som getts under 2016

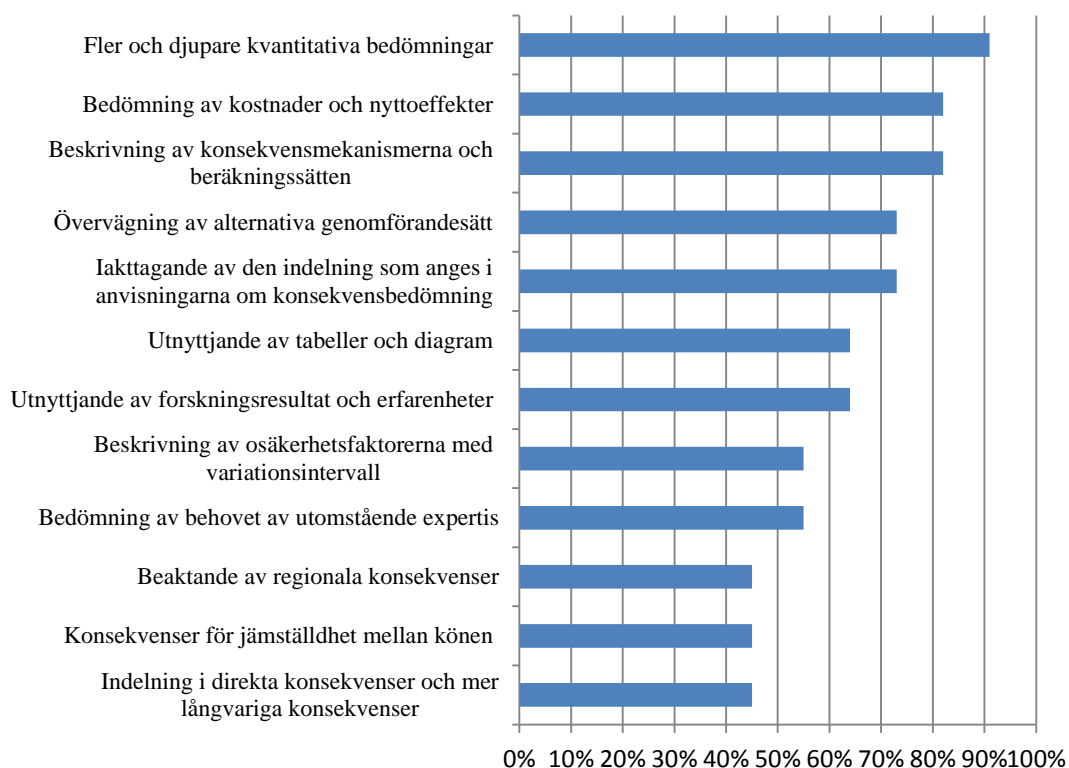
RP-utkast om	Beredande ministerium	Utlåtande godkänts, datum	Ändrat RP-utkast mottagits, datum	Behandlingstid för utlåtande i bedömningsrådet från mottagandet av utkastet, arbetsdagar	Ändrade utkast, RP lämnats till riksdagen	Tid från utlåtande till lämnande av regeringsproposition, kalenderdagar	Typ av RP** (Omfattande = mer än 20 §; begr. = 1-20 §)	RP-utkastets sidoantal
1 Trafikbalken	KM	17.6.2016	13.6.2016	4	22.9.2016	97	Omfattande	195
2 Ändring av inkomstskattelagen (skogsgåvoavdrag)	FM	12.8.2016	1.7.2016	30	23.9.2016	42	Begränsad	32
3 Utkomstskydd för arbetslösa*	ANM	22.8.2016	23.6.2016	41	20.10.2016	59	Begränsad	55
4 Penningtvätt	FM	2.9.2016	3.7.2016	45	3.11.2016	62	Omfattande	286
5 Grundläggande utbildning	UKM	12.9.2016	30.8.2016	9	6.10.2016	24	Begränsad	34
6 Företagaravdrag	FM	12.9.2016	6.9.2016	4	6.10.2016	24	Begränsad	18
7 Lagen om läkemedelsersättning*	SHM	15.9.2016	25.8.2016	15	6.10.2016	21	Omfattande	62
8 Hälso- och sjukvård och socialvård	SHM	23.9.2016	16.9.2016	5	27.10.2016	34	Begränsad	97
9 Markanvändnings- och bygglagen	MM	14.10.2016	10.10.2016	4	24.11.2016	41	Omfattande	47
10 Statens bolagsinnehav	SRK	20.10.2016	13.10.2016	5	10.11.2016	21	Begränsad	18
11 Miljöskyddslagen	MM	22.12.2016	13.12.2016	7	Har ännu inte lämnats		Begränsad	75

* Ministeriet sände inte rådet någon ändrad version av propositionsutkastet. Utlåtandet har därför getts om det propositionsutkast som varit ute på remiss.

** Samma klassificering som i RP-förteckningen för höstsessionen 2016

En stor del av de utkast till regeringens propositioner som bedömts har varit tämligen bristfälliga när det gäller konsekvensbedömningarna. I vissa enstaka fall har propositionsutkasten emellertid innehållit rätt så bra konsekvensbedömningar. Figur 1 visar vilka utvecklingsobjekt som oftast har lyfts fram i utlåtandena.

Figur 1 De vanligaste bristerna i konsekvensbedömningarna i propositionsutkasten (procentuell förekomst i bedömningsrådets utlåtanden, n=11)

En frekvent brist i konsekvensbedömningarna i propositionsutkasten gäller den kvantitativa bedömningen av konsekvenserna. Ofta presenteras endast kvalitativa konsekvensbedömningar,

vilket innebär att de väsentligaste kostnaderna och nyttoeffekterna förblir oklara, och ganska sällan framgår det av utkastens huruvida nyttoeffekterna av lagen är större än de kostnader som lagen medför. Sammandrag av de ekonomiska konsekvenserna är närmast obefintliga. I de fall där konsekvenserna bedöms kvantitativt beskrivs dessutom sällan bedömningarnas osäkerhetsgrad. Forskningsresultat, utredningar och internationella erfarenheter utnyttjas inte tillräckligt, och hänvisningarna till de källor som utnyttjats är ofta bristfälliga.

En betydande brist i flera propositionsutkast har varit att de valda åtgärderna inte motiveras och att konsekvenserna inte bedöms med hjälp av alternativa genomförandesätt. I propositionsutkastet bör det med hjälp av en jämförelse av alternativ kunna påvisas varför just de föreslagna åtgärderna är det bästa sättet att uppnå de uppställda målen.

En del av bristerna i propositionsutkastet skulle kunna avhjälpas till exempel så att statsrådets principbeslut om konsekvensbedömning av lagförslag, som beretts vid justitieministeriet och godkänts 2007, iakttas bättre. Samtidigt kräver bedömningen av kostnaderna och nyttoeffekterna ofta ekonomisk specialkompetens, vilket ministerierna synbarligen inte alltid har haft tillräcklig tillgång till. I sådana fall bör ministerierna skaffa utomstående stöd för bedömningen till exempel från ekonomiska forskningsinstitut eller universitet. Stödet kan bestå av ett mer omfattande analysarbete eller snävare diskussionshjälp.

2.2. Sammanträden

Rådet för bedömning av lagstiftningen sammanträdde år 2016 sammanlagt 12 gånger (29.4, 13.5, 20.5, 3.6, 17.6, 10.8, 2.9, 23.9, 14.10, 4.11, 25.11 och 16.12). Deltagandegraden på rådets sammanträden var 85 procent. Därtill har rådet hållit några sammanträden genom skriftligt förfarande, där man har godkänt tidigare behandlade utlåtanden.

Bedömningsrådets sammanträden gästades av flera sakkunniga under 2016:

- Roope Uusitalo, professor i ekonomiska vetenskaper vid Jyväskylä universitet, presenterade det arbete som utförs av rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken (20.5.2016).
- Kanslichef Asko Välimaa och avdelningschef för lagberedningsavdelningen Sami Manninen från justitieministeriet presenterade kanslichefernas och justitieministeriets synpunkter i fråga om bedömningsrådets arbete (3.6.2016).
- De tjänstemän vid kommunikationsministeriet som berett trafikbalken, dvs. Susanna Metsälampi, Iida Huhtanen, Kirsi Miettinen, Joel Karjalainen och Maija Ahokas, presenterade de ekonomiska konsekvenserna av regeringens proposition om trafikbalken (3.6.2016).
- Statssekreterare Jari Partanen presenterade arbetet till förmån för smidigare författningar (17.6.2016).
- Päivi Sillanaukee, kanslichef vid social- och hälsovårdsministeriet, presenterade vårdreformens nuläge (23.9.2016).
- Regeringsrådet Pekka Järvinen från social- och hälsovårdsministeriet presenterade reformen av social- och hälsovårdstjänsterna (25.11.2016).
- Understatssekreterare Tuomas Pöysti från social- och hälsovårdsministeriet presenterade vårdreformen (25.11.2016).

- Professor Matti Liski och projektchef Oskari Nokso-Koivisto från Aalto-universitetet presenterade en promemoria om vårdreformen (16.12.2016).

2.3. Kommunikation och synlighet i medierna

Bedömningsrådets utlåtanden är offentliga, och de finns på statsrådets kanslis webbplats (vnk.fi/sv/radet-for-bedomning-av-lagstiftningen). I samband med att ett utlåtande offentliggjorts har en nyhet eller ett meddelande om utlåtandet publicerats. Dessutom har det informerats om offentliggjorda utlåtanden på Twitter. På webbplatsen finns också en förteckning över de propositionsutkast som redan har valts ut för bedömning.

Bedömningsrådets utlåtanden har behandlats ymnigt i medierna. Rådets ordförande har åtskilliga gånger blivit intervjuade i olika medier angående rådets utlåtanden och arbete.

2.4. Internationella kontakter

Bedömningsrådet anslöt sig till RegWatchEurope, takorganisationen för det nätverk som består av rådets europeiska systerorgan, genast i början av verksamheten sommaren 2016. Rådets ordförande och sekreterare har regelbundet deltagit i RegWatchEuropes verksamhet och sammanträden. Rådets vice ordförande och permanenta sakkunniga deltog i ett möte där medlemmarna i direktionen för RegWatchEurope samlades i Berlin den 21 september 2016. Vidare deltog rådets vice ordförande i ett möte mellan RegWatchEurope och Europeiska kommissionens Regulatory Scrutiny Boards möte den 28 november 2016 i Bryssel.

Rådets sekreterare deltog i två möten på sekreterarnivå, den 30 maj 2016 och den 14 september 2016 i Haag. Dessutom besökte en företrädare för bedömningsrådets sekreterare och den permanenta sakkunniga vid rådet den 29 juni 2016 Stockholm, där Regelrådet stod värd för ett gemensamt diskussionsmöte mellan Sveriges, Finlands och Norges bedömningsråd.

Bedömningsrådet har nära relationer till RegWatchEurope och Regulatory Scrutiny Board. Samarbetet med de övriga europeiska råden har varit till nytta för bedömningsrådet.

2.5. Övrig sakkunnigverksamhet

Bedömningsrådet har haft intensiv kontakt med statsförvaltningen och de övriga intressentgrupperna under hela sitt första verksamhetsår 2016. Rådets ordförande har träffat ministrar, ledande tjänstemän vid ministerierna, riksdagsutskott och representanter för intresseorganisationer. Vidare har sekreterarna presenterat rådets verksamhet främst vid ministerierna.

Bedömningsrådets ordförande hade följande sammanträffanden år 2016:

- Kommunikationsminister Anne Berner (hela rådet var på plats) (22.4.2016)
- Statssekreterare Jari Partanen (3.5.2016)
- Kanslichefsmöte (16.5.2016)
- Riksdagen, lagutskottet (24.5.2016)
- Riksdagen, lagutskottet (7.6.2016)

- Kanslichefsmöte (3.6.2016)
- Sammanträffande med minister Berner (7.7.2016)
- Regeringens strategisession, presentation av principen ”Ett för ett” för regeringen (22.8.2016)
- Statssekreterare Jari Partanen (26.8.2016)
- Verkställighetsgruppen för smidigare författningar (30.8.2016)
- Justitieministeriet, sakkunniggruppen för hörande (13.9.2016)
- Arbetsgruppen för ett enhetligt statsråd och förnyandet av kommittéarbetet (27.9.2016)
- Finansministeriets lagberedningsnätverksmöte (11.10.2016)
- Finansbranschens centralförbund, Piia-Noora Kauppi (11.10.2016)
- Miljöministeriet (27.10.2016)
- Justitiekanslerämbetet (7.11.2016)
- Diskussion med professor Jukka Pekkarinen om utvecklingen av bedömningsverksamheten (9.11.2016)
- Statssekreterare Jari Partanen, diskussion om principen ”Ett för ett” (11.11.2016)
- Sammanträffande med representanter för regeringspartiernas riksdagsgrupper kring ämnet normavveckling (16.11.2016)
- Justitieministeriet, hörande av HELO-arbetsgruppen (23.11.2016)
- Föreningen Korkeimpien oikeuksien tuomariyhdistys (24.11.2016)

Bedömningsrådets sekreterare och ordförande har regelbundet deltagit i arbetsgruppsmötena för smidigare författningar, som leds av statssekreterare Jari Partanen. Sekreterarna i rådet har dessutom deltagit i bland annat följande tillställningar:

- Statsrådets kansli, presentation av bedömningsrådets arbete för Taina Kulmala, chef för enheten för politikanalys (3.5.2016)
- Barnombudsmannadelegationens möte, presentation av bedömningsrådets arbete (18.5.2016)
- Kommunikationsministeriet, statssekreterare Jari Partanen, diskussion (24.8.2016)
- Samarbetsgruppen för lagberedning sammanträdde, presentation av bedömningsrådets arbete (1.6.2016)
- Finansministeriet, presentation av bedömningsrådets arbete för strukturgruppen (22.6.2016)
- Statsrådets kansli, presentation av bedömningsrådets arbete för strategisekretariatet (23.8.2016)
- Miljöministeriet, presentation av bedömningsrådets arbete för styrningsgruppen för lagstiftningen (8.9.2016)
- Statsrådets kansli, presentation av bedömningsrådets arbete för ledningsgruppen för förvaltningsenheten vid kansliet (27.9.2016)
- Finansministeriets lagberedningsnätverksmöte (11.10.2016)
- Kommunernas garanticentrals seminarium, presentation av bedömningsrådets arbete (3.11.2016)
- Föreningen Valtionhallinnon tarkastajat ry:s ämbetsverksbesök på statsrådets kansli, presentation av bedömningsrådets arbete (24.11.2016)
- Arbets- och näringsministeriet, morgonkaffe kring temat lagberedning, presentation av bedömningsrådets arbete (25.11.2016)
- HAUS, Valtio-Jova-kurs, presentation av bedömningsrådets arbete (15.12.2016)
- Andra sammanträffanden

Bedömningsrådet är representerat i den arbetsgrupp vid justitieministeriet som bereder de nya anvisningarna för beredning av regeringspropositioner (HELO-arbetsgruppen). Arbetsgruppens mandatperiod började den 1 oktober 2016 och upphör den 31 december 2017.

2.6. Ekonomi

Statens budgetförslag för 2016 innehöll för första gången en anslagsökning för statsrådets kansli på 250 000 euro, närmare bestämt för konsekvensbedömningen av lagstiftningen. Anslagsökningen ingår också i budgetramarna för de kommande åren. De utgifter som föränleds av bedömningsrådet består till största delen av löneutgifter för rådets sekreterare, och anslagen används också till att täcka rådsmedlemmarnas arvoden och andra löpande kostnader som orsakas av verksamheten, såsom resekostnader som hänför sig till internationellt samarbete.

3. Verksamhetens resultat och effekt

Rådet för bedömning av lagstiftningen inledde sitt arbete som planerat våren 2016. Rådet behandlade sammanlagt 21 propositionsutkast och gav 12 utlåtanden under 2016. Verksamheten har fått publicitet, och den har blivit känd inom statsrådet. Också i riksdagen har bedömningsrådet fått ett positivt mottagande. Den respons som olika aktörer har gett rådet om dess utlåtanden har huvudsakligen varit positiv.

Enligt bedömningsrådets uppföljning varierar det från fall till fall hur noggrant rådets utlåtanden beaktas i propositionsutkasten, men grovt uppskattat har knappt två tredjedelar av de förbättringsförslag som lagts fram i utlåtandena beaktats. Den tid som gått åt vid ministerierna från det att bedömningsrådet gett sitt utlåtande till det att den slutliga regeringspropositionen överlämnats har varierat från tre till fjorton veckor. Det kan således konstateras att ministerierna inte har haft mycket tid på sig att ändra propositionsutkasten. I Keinänens⁴ undersökning fästes vikt vid att det i regeringens propositioner ganska dåligt kommer fram på vilket sätt bedömningsrådets utlåtande har beaktats vid finslipningen av propositionen.

En annan viktig fråga är vilken effekt bedömningsrådets utlåtanden har haft på propositionsutkast som fortfarande är under beredning. Denna indirekta effekt kunde åtminstone i viss mån bedömas med hjälp av en separat undersökning.

Rådets ordförande, medlemmar och sekreterare har aktivt deltagit i seminarier, diskussioner och arbetsgrupper som ministerierna har ordnat och som syftar till att förbättra kvaliteten på konsekvensbedömningarna i regeringens propositioner och, mer generellt, lagberedningskulturen.

Framöver kommer bedömningsrådet att följa upp och utvärdera effekten av sin verksamhet och rapportera om sina iakttagelser i en översikt som publiceras årligen. Uppföljningen av effekten innefattar två centrala perspektiv: effekten på de propositionsutkast som rådet bedömer och effekten på lagberedningens kvalitet i allmänhet. I fortsättningen kommer rådet systematiskt för varje enskild regeringsproposition att granska huruvida informationsinnehållet i konsekvensbedömningarna i propositionsutkasten har ändrats i enlighet med de synpunkter som framförts i utlåtandet. Då kontrolleras bland annat om innehållet i propositionsutkastet bättre motsvarar justitieministeriets anvisning om konsekvensbedömning, om propositionen innehåller kvantitativa bedömningar i tillräcklig grad, om de föreslagna åtgärderna motiveras med hjälp av alternativ och om konsekvensbedömningsdelarna i de olika propositionsutkasten är tillräckligt enhetliga.

Mer generellt sett är det viktigt att i uppföljningen av effekten fokusera på huruvida den verksamhet som rådet för bedömning av lagstiftningen bedriver har påverkat lagberedningsprocessernas gång och verksamhetssätt i allmänhet. Frågor som tangerar detta är till exempel i) om det görs konsekvensbedömningar av bättre kvalitet än tidigare, ii) om konsekvensbedömningen styr lagberedningen tillräckligt tidigt och tillräckligt kraftigt, iii) om konsekvensbedömningen har förbättrat intressentgruppernas och andra utomstående möjligheter att delta i lagberedningen

⁴ Keinänen Anssi och Halonen Miiia (2017): Mikä vaivaa vaikutusten arviointia? – Vaikutusten arvioinnin puutteet lainsäädännön arviointineuvoston havaitsemana ja lausuntojen huomioiminen hallituksen esityksissä. (Endast på finska.) Edilex 2017/4, www.edilex.fi/artikkelit/17378

genom att den ger information som dessa inte skulle kunna skaffa själva, iv) om man i konsekvensbedömningen har stött på bristfällig kunskap/kompetens och om en utomstående expert av denna anledning har anlåtts i konsekvensbedömningen (forskningsinstitut, enskilda experter), v) om satsningen på konsekvensbedömningen har gjort att lagberedningen tar mer tid i anspråk eller medför mer kostnader.

Bedömningsrådets uppföljning av lagberedningens kvalitet räcker givetvis inte till i sig, utan det krävs också att andra aktörer, såsom ministerierna, andra sakkunniga, forskarna och riksdagen kontinuerligt bedömer och utvecklar lagstiftningens kvalitet. Vid statsrådet pågår bland annat två projekt som anknyter till utvecklingen av lagberedningen: revideringen av anvisningarna för beredning av regeringspropositioner, och ett projekt som ska förbättra bedömningen av ekonomiska konsekvenser. I det senare medverkar till exempel forskningsinstitut. Dessa är exempel på steg i rätt riktning.